

Sygn. akt VI Ka 96/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 marca 2013r.

Sąd Okręgowy w Jeleniej Górze w VI Wydziale Karnym Odwoławczym w składzie:

Przewodniczący – Sędzia SO Klara Łukaszewska

Protokolant Małgorzata Dzieniszewska

po rozpoznaniu w dniu 26 marca 2013r.

sprawy K. B.

obwinionego z art. 96§3 kw i art. 78 ust. 4 prawo o ruchu drogowym

z powodu apelacji wniesionej przez obwinionego

od wyroku Sądu Rejonowego w Jeleniej Górze

z dnia 20 grudnia 2012r. sygn. akt II W 1620/12

I. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że uniewinnia K. B. od popełnienia zarzucanego mu czynu;

II. kosztami postępowania obciąża Skarb Państwa.

Sygn. akt VI Ka 96/13

UZASADNIENIE

K. B. został obwiniony o to, że w dniu 20 kwietnia 2012 r. w K. nie udzielił informacji Straży Miejskiej komu jako właściciel pojazdu marki M. o nr rej. (...) w dniu 9 kwietnia 2012 r. o godz. 11:40 powierzył pojazd do kierowania, tj. o wykroczenie z art. 96 § 3 kw w zw. z art. 78 ust. 4 ustawy z dnia 20.06.1997 r. Prawo o ruchu drogowym.

Sąd Rejonowy w Jeleniej Górze wyrokiem z dnia 20 grudnia 2012r. w sprawie sygn. akt II W 1620/12:

I. uznał obwinionego K. B. za winnego popełniania czynu opisanego w części wstępnej wyroku, tj. wykroczenia z art. 96 § 3 kw i za to na podstawie art. 96 § 1 kw w zw. z § 3 kw wymierzył mu karę grzywny w wysokości 250 (dwustu pięćdziesięciu) złotych,

II. na podstawie art. 118 § 1 kpow w zw. z § 1 pkt 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 10.10.2001r. w sprawie wysokości zryczałtowanych wydatków postępowania oraz wysokości opłaty za wniesienie wniosku o wznowienie postępowania w sprawach o wykroczenia zasądził od obwinionego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 100 zł tytułem zryczałtowanych wydatków postępowania oraz na podstawie art. 3 ust. 1 w zw. z art. 21 pkt 2 ustawy z dnia 23.06.1973r. o opłatach w sprawach karnych wymierzył mu opłatę w wysokości 30 zł.

Z wyrokiem tym nie zgodził się obwiniony K. B. zarzucając błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, a mający wpływ na jego treść polegający na uznaniu, iż jako współwłaściciel pojazdu wyłącznie on miał obowiązek udzielić informacji Straży Miejskiej komu został powierzony do kierowania stanowiący jego współwłasność samochód marki M. o nr rej. (...) w dniu 9 kwietnia 2012 r. o godz. 11.40 podczas gdy wiedzę na ten temat posiadała współwłaścicielka, która nie została wezwana do złożenia oświadczenia w tym przedmiocie.

Stawiając powyższy zarzut skarżący domagał się zmiany zaskarżonego wyroku poprzez uniewinnienie go od popełnienia przypisanego mu wykroczenia z art. 96 § 3 k.w.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja obwinionego jest zasadna.

Na wstępie wskazać należy, iż Sąd Rejonowy prawidłowo ustalił, że K. B. jako właściciel pojazdu stosownie do art. 78 ust. 4 p.r.d. miał obowiązek na żądanie uprawnionego organu wskazać komu w dniu 9 kwietnia 2012 r., w oznaczonym czasie powierzył do kierowania lub używania swój samochód, chyba że pojazd został użyty wbrew jego woli i wiedzy przez nieznaną osobę, czemu nie mógł zapobiec.

Sąd I instancji podobnie jak oskarżyciel publiczny uznał, iż obwiniony nie wywiązał się z ciężącego na nim na mocy wskazanego przepisu obowiązku, gdyż w piśmie z dnia 18 kwietnia 2012 r. nie wskazał Komendantowi Straży Miejskiej osoby, której powierzył swój pojazd do kierowania w oznaczonym czasie, a brak było przesłanek wskazanych w art. 78 ust. 4 p.r.d., które by go z tego obowiązku zwalniały. Jednakże zarówno Sąd Rejonowy jak i Komendant Straży Miejskiej pominął, iż obwiniony wskazał, iż jest współwłaścicielem samochodu, uwidocznionego na zdjęciu wykonanym przy użyciu urządzenia rejestrującego, a nadto w dniu 9 kwietnia 2012 r. mogły nim się poruszać jego dorosłe dzieci, jednakże z uwagi na treść art. 182 k.p.k. ma prawo do odmowy składania zeznań, gdyż są to dla niego osoby najbliższe.

W pierwszej kolejności zatem wskazać należy, iż właścicielem pojazdu jest osoba, której przysługuje prawo własności do niego i stosownie do art. 140 k.c. może korzystać z niego z wyłączeniem innych osób i rozporządzać nim. Sprawcą zatem wykroczenia z art. 96 § 3 k.w. nie może być współwłaściciel pojazdu, który dopuszcza innego współwłaściciela do prowadzenia pojazdu w warunkach określonych w tym przepisie, bowiem każdemu ze współwłaścicieli stosownie do art. 195 k.c. niepodzielnie przysługuje jednakowe prawo do całej rzeczy, ograniczone jedynie takim samym prawem pozostałych współwłaścicieli. (por. Stefański R. A. „Wykroczenia drogowe. Komentarz” LEX,2011). Obwiniony zaś przedłożył kserokopię dowodu rejestracyjnego, z którego wynikało że współwłaścicielem pojazdu jest M. R., żona K. B.. Zauważyć także należy, iż wykonaniem obowiązku będzie również alternatywne wskazanie osoby, która mogła kierować pojazdem w oznaczonym czasie, co może mieć miejsce wówczas, gdy kilku domowników korzysta z pojazdu, a klucze do niego znajdują się w miejscu dostępnym dla wszystkich. A w takiej sytuacji może nie dojść do ustalenia osoby, która kierowała pojazdem w określonym czasie i miejscu (por. Stefański R. A. „Prawo o ruchu drogowym. Komentarz” LEX,2008).

W realiach niniejszej sprawy właśnie taka sytuacja miała miejsce K. B. wskazał, iż samochód użytkowały jego dzieci lub ktoś z rodziny współwłaścicielki auta, jednakże błędnie powołując się na art. 182 k.p.k. odmówił wskazania ich danych osobowych. Właściciel pojazdu co prawda nie może odmówić właściwemu organowi odpowiedzi na pytanie komu powierzył pojazd do używania lub używania powołując się na treść art. 183 § 1 k.p.k. w zw. z art. 41 § 1 k.p.w., jednakże pamiętać należy, iż kwestia ta była przedmiotem uchwały Sądu Najwyższego z dnia 30 listopada 2004 r. I KZP 26/04, OSNKW 2004, nr 11 – 12, poz. 102 a zatem nie była oczywista.

W tym stanie rzeczy w ocenie Sądu Odwoławczego wnioski o ukaranie K. B. o wykroczenie z art. 96 § 3 k.w. został skierowany niezasadnie. K. B. bowiem wskazał kto w oznaczonym czasie mógł użytkować stanowiący jego współwłasność pojazd, a Komendant Straży Miejskiej nie zażądał od obwinionego wskazania danych dzieci, które mogły w oznaczonym czasie użytkować pojazd, jednocześnie pouczając go o niemożliwości powołania się na prawo do odmowy odpowiedzi na pytanie w tym zakresie a przede wszystkim nie zwrócił się do współwłaścicielki pojazdu, co w realiach niniejszej sprawy doprowadziłoby do ustalenia osoby kierującej pojazdem w dniu 9 kwietnia 2012 r. o godz. 11.40, gdyż jak wynika z wyjaśnień obwinionego użytkownikiem pojazdu był jej ojciec, któremu to M. R. przekazała pojazd do kierowania. Na marginesie jedynie wskazać należy, iż w sytuacji takiej jak w przypadku obwinionego, gdy np. kilku współwłaścicieli czy też dorosłych domowników korzysta z pojazdu a zdjęcie z urządzenia rejestrującego

jak w niniejszej sprawie ukazuje jedynie tył pojazdu z numerem rejestracyjnym w ogóle może nie dojść do ustalenia sprawcy wykroczenia drogowego, gdyż niemożliwym będzie ustalenie kto w oznaczonym czasie pojazdem kierował.

Stąd też Sąd Odwoławczy uznając, iż K. B. w istocie udzielił informacji Straży Miejskiej kto w dniu 9 kwietnia 2012 r. mógł kierować pojazdem stanowiącym jego współwłasność na podstawie art. 5 § 1 pkt. 2 kpow uniewinnił go od popełnienia wykroczenia z art. 96 § 3 kpow uznając, iż czyn nie wypełnia znamion wskazanego wykroczenia.

Kosztami postępowania natomiast stosownie do art. 118 § 2 kpow obciążono Skarb Państwa.

Wyk. J.K.